

[Kai Moltke.]

så spændte problemer som arbejds løn, fornyelse af overenskomsterne til sin tid og alle de øvrige spørgsmål. Jo mere man blot følger fristelsen til at sige: nu tager vi en forhøjelse på det mest følsomme område for befolkningen, på boligen, jo mere sætter man samtidig det gamle kapløb mellem priser og lønninger i gang. Det er der grund til at understrege i den nuværende situation, hvis man skal vise de almindelige tendenser i de regeringsforslag, som ligger på bordet i dag.

Så kommer der nogle detailspørgsmål, som jeg godt i princippet vil beskæftige mig med. Man taler om, at vi skal have en forenkling af realkredit. Ja, det har jeg altid hilst med glæde, det er såmænd slet ikke så få år siden, at jeg karakteriserede den tilstand, hvori realkredit befandt sig, således, at den i virkeligheden stod over for sit reelle sammenbrud, og at denne krise kun opretholdtes gennem en årrækkes kunstige saltvandsindsprøjtninger, gennem Nationalbankens opkøb, den situation, som nu er ved at nå enden i den kommende tid.

Forenkling, siger man; ja vel. Jeg har selvfølgelig ikke noget imod, at man skaber et billigere apparat ved f. eks. at slå kredit- og hypotekforeninger sammen, men forenkling kunne jo også udlægges i en anden retning, og her tror jeg vi er ved noget af det væsentlige. Ville det ikke være klogt én gang for alle at vende sig imod hovedproblemet: at få de eksisterende realkreditinstitutter til at sætte en skarp grænse og sige: dette er finansieringsinstitutter for nybyggeri og ikke samtidig en slags låneinstitutter efter konjunkturerne og udviklingen for ejendomme, jord og alle de andre ting? For det er jo her, vi har sammenkædningen af forskelligartede interesser og forskelligartede formål, så realkreditinstitutionerne i realiteten ikke længere er begrænset til at være finansieringsinstitutter for nybyggeriet.

Det tror jeg i og for sig, når man snakker om forenkling, er en af de hovedting, som trænger sig på; det drejer sig her om formålsparagrafferne. Nu vil jeg indrømme, at regeringspartierne selv ser uholdbarheden af de gamle synspunkter. Grundlaget for realkredit var jo hidtil, at kun pantets sikkerhed og værdi skulle være afgørende for lån eller ikke lån. Nu nærmer man sig efter

at have brændt fingrene i en årrække det punkt, hvor man bliver nødt til at sige, at der også må tages visse økonomiske hensyn, hvad angår formålet; altså, det samfundsmæssige moment føres her ind i diskussionen. Ja men så drejer det sig om at udforme disse ting rigtigt. Altså forenkling først og fremmest af realkredit. Derigennem, at man får en ensartet sammenhængende institution for nybyggeri, som ikke har noget med samtidig at optræde som privat lånekasse, fordi ejendomsværdierne er stigende. Det er det første krav om elementær fornuft på dette område, som man står over for.

Så er der tredjeprioritetsinstitutterne. Jeg muntrede mig selv lidt forleden dag med at se tilbage. Nu snakker man så meget om boligforliget af 1966, og det er jo ganske indlysende, at det ikke førte derhen, hvor man ville, at det blev en indlysende fiasko, hvor man stod med de bedste forhåbninger. Men da man i 1958 ophævede de gamle statslånsordninger, præsenterede man tredjeprioritetsinstitutterne, Byggeriets Realkreditfond, som noget, der tilstræbte i virkeligheden at kunne finansiere tredjeprioritet til pari. Og hvordan begrundede man i sin tid under 1958-forhandlingerne disse forhåbninger? Det var jo guld-randede papirer, det var papirer med statsgaranti, og så forudsagde man, at man ikke ville få nogen væsentlig forskydning af disse sager. Man behøver bare at se på kurserne i dag for tredjeprioritetsobligationer, så ser man, hvor meget den gyldne rand var værd, så ser man, hvor meget statsgarantien var værd: alligevel sank disse papirer ned i bunden.

Man siger, der ikke blev opsparret tilstrækkeligt til at sørge for en naturlig finansiering på bedre vilkår. Jeg må igen, som jeg har gjort det adskillige gange før her i salen, sige: det er meget vanskeligt at undgå denne gliden bort fra realkreditens papirer, så længe vi har disse ganske overordentlig høje renter på en hel række andre af samfundslivets områder. Jeg tror, tilstrømningen ville blive større i tilfælde af, at man begyndte med at nedskære kredit-tildelingen til disse mangfoldige højrente-, superrentesektorer, som i virkeligheden sluger en alt for stor del af opsparingen.

Her kan jeg altså kun give det råd: vil